

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Jaromíra Klepše ve věci

žalobkyně: M. L., ...
sídlem ...

proti
žalovanému: Ministerstvo životního prostředí
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2016, č. j. 59667/ENV/16

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného 16. 9. 2016, č. j. 59667/ENV/16, kterým žalovaný zamítl její odvolání proti rozhodnutí Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen SFŽP) ze dne 2. 8. 2016, č. j. SFZP 082110/2016, kterým byla částečně odmítnuta žádost žalobkyně podaná podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o svobodném přístupu k informacím).

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

2. Žalobkyně namítla, že jí bylo odepřeno poskytnutí informace na základě nesprávného právního posouzení. Žalovaný se uspokojivě nevypořádal s jejími argumenty a přesvědčivě nevyvrátil, že projektová dokumentace stavby – „Dostavba kanalizace a vodovodu, rekonstrukce ČOV v Průhonicích“ (dále jen Projektová dokumentace) nesplňuje předpoklady pro dílo podle § 2 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen autorský zákon). Ani SFŽP, ani žalovaný se nezabývali otázkou, zda je Projektová dokumentace opravdu dílem podle autorského zákona, svá rozhodnutí řádně neodůvodnili. Podle žalobkyně nesplňovala Projektová dokumentace podmínky stanovené autorským zákonem pro autorské dílo, jejím poskytnutím rozhodně nemohlo dojít k porušení ochrany práv třetích osob k předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským a nebyl tak dán důvod postupu podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím.
3. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 23. 11. 2016 uvedl, že pokládá odmítnutí poskytnutí Projektové dokumentace za souladné s právními předpisy a napadené rozhodnutí za řádně odůvodněné. Zpracování projektové dokumentace dostavby kanalizace a vodovodu nebylo jen prostou mechanickou rutinní činností. Projektová dokumentace řešila komplexně vedení vodovodních a kanalizačních sítí, při projektování bylo třeba zohlednit řadu faktorů, autor projektu zúročoval své zkušenosti, praxi a využíval svůj talent, byť nejde o talent, jenž by široká veřejnost označila za „umělecký“. Projektová dokumentace naplnila všechny znaky autorského díla podle autorského zákona. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Ze správního spisu vyplývají následující podstatné skutečnosti.
5. Dne 12. 7. 2016 podala žalobkyně u SFŽP žádost o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žádost se týkala zpřístupnění informací týkajících se investiční akce obce Průhonice spolufinancované Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí pod identifikačním číslem 08019031 – „Dostavba kanalizace a vodovodu, rekonstrukce ČOV v Průhonicích“.
6. Dne 2. 8. 2016 vydal SFŽP pod č. j.: SFZP 082110/2016 rozhodnutí o odmítnutí části žádosti žalobkyně podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, a to ve věci poskytnutí Projektové dokumentace jakožto jednoho z požadovaných dokumentů, z důvodu uvedeného v § 11 odst. 2 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím. SFŽP v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že Projektovou dokumentaci je nutné považovat za autorské dílo ve smyslu § 2 odst. 1 autorského zákona. Projektová dokumentace naplňuje podmínky autorského díla, neboť se jedná o formu díla architektonického, které je výsledkem tvůrčí duševní činnosti autora. SFŽP dále uvedl, že subjektem, který z hlediska vlastnických práv může s Projektovou dokumentací nakládat, je objednatel jejího zpracování, obec Průhonice.
7. Proti rozhodnutí SFŽP podala žalobkyně odvolání, v níž uvedla stejné námitky jako v podané žalobě.

8. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a napadené rozhodnutí SFŽP potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že byť projektová dokumentace může být obecně vnímána jako dokument technické povahy, tato skutečnost nevylučuje možnost naplnění znaků autorského díla podle autorského zákona. Žalovaný s odkazem na komentářovou literaturu a judikaturu (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2007, č. j. 30 Cdo 739/2007) uvedl, že dílem dle autorského zákona mohou být i výtvořky, které „leží mimo tradičně chápanou hranici výtvarného umění“, podstatná je jejich jedinečnost jako výsledek tvůrčí činnosti autora. V případě Projektové dokumentace její zpracování vyžadovalo nalezení individuálního konstrukčního a dispozičního řešení pro danou lokalitu, bylo nepochybně založeno na profesních zkušenostech, dovednostech a zručnosti autora. Projektová dokumentace obsahuje řadu prvků (např. technologie, materiály), které jsou běžně volně užívány, v jejich spojení do jedinečného osobitého řešení žalovaný spatřoval tvůrčí činnost. Jelikož majetková práva k Projektové dokumentaci svědčila obci Průhonice, žalovaný uvedl, že se žalobkyně může se svou žádostí o poskytnutí Projektové dokumentace obrátit na subjekt, který vykonává příslušná majetková práva, tj. na obec Průhonice. Žalovaný v tomto směru odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2016, č. j. 3 As 159/2015 – 32.
9. Při ústním jednání žalobkyně zopakovala důvody uvedené v žalobě. Vyslovila názor, že autorským právem není chráněna jakákoliv projektová dokumentace. V daném případě se projektová dokumentace týkala pouze doplnění již stávajících rozvodů vodovodu a kanalizace, k jejímu vypracování nebyla potřebná tvůrčí činnost. V napadeném rozhodnutí žalovaný neoznačil v projektové dokumentaci žádné konkrétní údaje, které z ní dělají autorské dílo. Výklad správních orgánů je nepřipustně rozšiřující. Žalobkyně proto navrhla, aby soud zrušil jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí provostupňové, a aby nařídil Státnímu fondu životního prostředí požadovanou informaci poskytnout.
10. Zástupce žalovaného s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby jako **nedůvodné**.
11. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
12. Soud přihlédl k následující právní úpravě.
13. Podle článku 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod: „*Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.*“
14. Podle článku 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod: „*Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem.*“

15. Podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím: „*Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud ...by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského.*“
16. Podle § 2 odst. 1 autorského zákona: „*Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.*“
17. Podle § 2 odst. 3 autorského zákona: „*Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.*“
18. Podle § 3 odst. autorského zákona: „*Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na*
a) úřední dílo, jímž
je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany,
b) výtvořů tradiční lidové kultury, není-li pravé jméno autora obecně známo a nejde-li o dílo anonymní nebo o dílo pseudonymní (§ 7); užít takové dílo lze jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu.“
19. V první řadě bylo třeba zodpovědět otázku, zda byla Projektová dokumentace předmětem práva autorského ve smyslu § 2 odst. 1 autorského zákona. Rozhodující pro splnění podmínky ochrany podle § 2 odst. 1 autorského zákona je, že dílo musí splňovat následující znaky: 1. být jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora jako fyzické osoby, 2. musí být vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, 3. nepřihlíží se přitom k formě vyjádření díla, ani k účelu nebo k hodnotě výsledku této činnosti.
20. V daném případě šlo o Projektovou dokumentaci k dostavbě kanalizace a vodovodu a k rekonstrukci ČOV v obci Průhonice. Podle § 55 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména ... stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací.

21. Pojmově tedy dostavba kanalizace a vodovodu a rekonstrukce ČOV spadá pod tzv. vodní díla. Rozsah dokumentace ke stavbám je uveden ve vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů, která je prováděcím předpisem k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebnímu řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen stavební zákon), a stanoví, jak musí být dokumentace členěna a co musí být obsahem jejích jednotlivých částí. Podle § 158 odst. 1 stavebního zákona vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu. Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace podle odstavce 2, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny. Podle § 158 odst. 2 stavebního zákona projektovou dokumentací je dokumentace a) stavby podle § 104 odst. 1 písm. a) až e), b) stavby pro vydání stavebního povolení podle § 115, c) k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 116, d) k posouzení autorizovaným inspektorem podle § 117, e) změn staveb uvedených v písmenech a) až d) před jejím dokončením podle § 118, f) staveb uvedených v písmenech a) až e) k opakovanému stavebnímu řízení nebo dodatečnému povolení stavby podle § 129, g) pro provádění stavby, h) pro nezbytné úpravy podle § 137, nebo i) vodního díla k ohlášení podle § 15a odst. 2 písm. c) vodního zákona. Z výše uvedeného vyplývá, že zpracování projektové dokumentace je vybranou činností ve výstavbě, kterou mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejímu výkonu (autorizaci) podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.
22. V komentářové literatuře je k § 11 odst. 2 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím (Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016) uvedeno: „*V praxi se různí názory v otázce, zda lze k žádosti dle SvInf poskytnout projektovou dokumentaci určité stavby, resp. zda upřednostnit její neposkytnutí s odkazem na ochranu autorského práva jejího zpracovatele, nebo ji naopak poskytnout s ohledem na souvislost s vynaložením veřejných prostředků povinným subjektem. Pro zodpovězení této otázky je tedy především nutné zvážit, zda lze projektovou dokumentaci považovat za autorské dílo ve smyslu § 2 odst. 1 AutZ. Podle názoru autorů komentáře projektová dokumentace stavby tak, jak její obsah vyplývá z příslušných předpisů v oblasti stavebního práva, podmínky autorského díla naplňuje, neboť se jedná o formu díla architektonického, které je výsledkem tvůrčí duševní činnosti autora a které je vyjádřeno ve vnímatelné podobě (v dané souvislosti v podobě listinné). SvInf upravuje ochranu autorského práva ve dvou ustanoveních – jednak v komentovaném ustanovení a jednak v § 14a (viz komentář k tomuto ustanovení). Pro rozlišení obou případů je přitom rozhodující výkon majetkových autorských práv, neboť pouze oprávnění užít dílo může být autorem smluvně svěřeno jiné osobě (viz § 10, § 11 a § 12 a násl. AutZ). Jestliže povinný subjekt sám vykonává k autorskému dílu oprávnění toto dílo užít, pak je jeho povinností informaci chráněnou autorským zákonem poskytnout za podmínek uvedených v § 14a SvInf, resp. za podmínek daných AutZ. Jestliže však povinný subjekt*

není oprávněn toto právo vykonávat (např. je-li mu autorské dílo poskytnuto jako správnímu orgánu v rámci správního řízení jako podklad pro rozhodnutí), pak je jeho povinností informaci neposkytnout, tj. rozhodnout o odmítnutí žádosti dle § 11 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 15 SvInf.“

23. K tomu soud dodává, že součástí Projektové dokumentace bylo zcela jistě architektonicko-stavební řešení (technická zpráva, výkresová část aj.), jak to požaduje vyhláška č. č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů. Co se týče naplnění znaků autorského díla předmětnou Projektovou dokumentací, soud má za to, že znaky autorského díla jsou v tomto případě naplněny. Projektová dokumentace je nepochybně výsledkem tvůrčí činnosti autora jako fyzické osoby (v tomto případě inženýra), dílo je vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě (projektová dokumentace zahrnuje výkresové části, technické zprávy apod.), přičemž k formě vyjádření díla, ani k účelu nebo k hodnotě výsledku této činnosti (tj. že jde o dostavbu kanalizace, vodovodu či ČOV) se nepřihlíží. V případě vyhotovení Projektové dokumentace byly zcela jistě vyžadovány specifické odborné technické a praktické znalosti a dovednosti. Znakem díla chráněného autorským zákonem není pouze umělecké ztvárnění, ale může to být rovněž zpracování technické dokumentace, která není pouhým popisem řešení, ale zahrnuje v sobě i využití a zpracování poznatků ohledně situace v místě umístění stavby, využití materiálů a dalších technických řešení. Projektová dokumentace v tomto případě musela respektovat i řadu technických norem. I když šlo jistě o dokument technické povahy, toto nevylučuje, že šlo zároveň o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti toho (či těch; šlo-li o více osob), kdo danou Projektovou dokumentaci zpracovával.
24. Druhou otázkou, kterou bylo v daném případě třeba zodpovědět, bylo, zda byl SFŽP povinen poskytnout žalobkyni požadovanou Projektovou dokumentaci, když tato byla autorským dílem chráněným autorským zákonem a když samotné zpracování Projektové dokumentace pro dotovaný projekt dostavby kanalizace a vodovodu a rekonstrukce ČOV v obci Průhonice nebylo předmětem dotace poskytnuté či administrované SFŽP, SFŽP nedisponoval jakýmkoliv dokumentem, ze kterého by vyplývalo oprávnění s Projektovou dokumentací jako autorským dílem ve smyslu autorského zákona dále nakládat. SFŽP neposkytnutí informace (Projektové dokumentace) odůvodnil právě tím, že takovým oprávněním nedisponuje. Tento postup aproboval žalovaný s tím, že majetkovými právy k Projektové dokumentaci jako k autorskému dílu disponuje obec Průhonice. Tento postup považuje soud za souladný se zákonem. Je třeba uvážit, zda by v daném případě při zvažování veřejného zájmu na poskytnutí Projektové dokumentace žalobkyni a požadavku soukromoprávní ochrany Projektové dokumentace jako předmětu autorskoprávní ochrany, převážil veřejný zájem na zpřístupnění dané Projektové dokumentace. Dle soudu je právně rozhodná při posuzování dané věci ta skutečnost, že Projektová dokumentace nebyla hrazena z prostředků poskytovaných SFŽP. Jestliže byla hrazena z vlastních finančních prostředků obce, jeví se jako správné řešení vyjádřené žalovaným, že zájem na respektování autorského práva a práva nakládat s tímto autorským dílem převyšuje zájem žalobkyně na poskytnutí požadovaných dokladů. SFŽP jako povinná osoba nemá k pořízené Projektové dokumentaci

žádný vztah, její vypracování nezařadil a ani za její vypracování nevynaložil veřejné finanční prostředky.

25. Co se týče odůvodnění napadeného rozhodnutí a rozhodnutí SFŽP, která žalobkyně pokládala za nedostatečnou, soud se s tímto názorem žalobkyně neztotožnil. Odůvodnění správních rozhodnutí je sice stručné, ale naprosto jasně z nich vyplývá, proč ve výroku rozhodly tak, jak rozhodly, je srozumitelné a plně přezkoumatelné. Ustanovení § 68 odst. 3 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále *správní řád*), klade na odůvodnění správního rozhodnutí určité nároky. Podle tohoto ustanovení se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení a při výkladu právních předpisů, jak se vypořádal s námitkami žalobkyně. Odůvodnění napadeného rozhodnutí splňuje požadavky § 68 odst. 3 správního řádu. Dle názoru soudu lze z odůvodnění rozhodnutí seznat důvody, pro které měl žalovaný za to, že Projektová dokumentace představuje dílo, na které se vztahuje autorský zákon. Byť nejsou podrobně rozebrány jednotlivé části Projektové dokumentace, je nezpochybnitelné, že přinejmenším rekonstrukce ČOV představuje nové řešení. Ani dostavba vodovodu a kanalizace pak nemůže být, jak uváděla žalobkyně, pouhým vyznačením dalších přípojek. Určitá obecnost zhodnocení neznamená dle názoru soudu v daném případě nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
26. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
27. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 9. prosince 2019

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.